

kar so „Novice“ pisale ali pa to, kar „Tagblatt“ svetu prodaja.
Dr. Jan. Bleiweis.

Mnogovrstne novice.

* *Kako hira kupčijstvo zavoljo ustanka v Bosni in Hercegovini*, kaže popis v „Obzoru“, kjer se bere sledeče: Iz Avstrije in Ogerske tožijo trgovci, da jim je mnogo škode zavoljo tega, ker ustanka še ni konec. V Bosno in Hercegovino se sicer prodaja mnogo sukna, pamučine (pavole), plehaste robe, svetilnic, stekla, piva, soli, opeke, voska, loncev, sit, moke, konopcev itd., odkar pa boj traja, ne gré v te kraje prav nič od vseh teh stvari. Od druge strani pa je velika zguba trgovini to, da iz Bosne in Hercegovine ne pride sedaj v Avstrijo in Ogersko nič surovine, goved, kož, žita, lesa, volne, šišek, pijavk, suhih češpelj itd. Vsa trgovina je zaspala.

* *Od učitelja ljudskih šol po novem liberalnem kopitu* beremo v „Vaterl.“ sledečo lepo povest: Sopruha (žena) nekega učitelja je naprosila sopruha družega učitelja, naj bi njeno hčerko k birmi peljala. Naprošena kumica (botra) jej odgovori, da to rada stori, da pa mora poprej s svojim možem govoriti. Čez malo dni potem je prejel učitelj od svojega tovariša po poštni listnici sledeči odgovor: „Častiti gospod! Vaši prošnji, ki ste jo v nedeljo moji sopruhi razodeli, ne morem vstreči zato, ker za take reči po svojem prepričanju ne morem denarja trositi; povem Vam pa tudi, da niti Vas niti nikogar družega ne bom za tako reč nadlegoval, kedar moja hči v tista leta pride, ko drugi otroke svoje k birmi peljejo.“ — Ta mož je učitelj v nekem Dunajskem okraju in ima upanje kmalu do službe nadučitelja dospeti. Srečna šola — dostavlja „Vaterl.“ — ki ima take robe učitelje za gojitelje svoje mladine!

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

V.

Mati ga izdà.

(Dalje.)

Meni je bilo to, kar se je tu pokazalo, zadosten dokaz, da je igralka gledé umora popolnoma nedolžna. Zato ji naznamim, da je prosta, ter jej izročim vse, kar je bilo njenega med onimi reči, kar sem jih v gostilnici sabo vzel. Bilo je med njimi več krasnega in veliko vrednega lišpa. Toda ona izbere iz vseh teh reči le, kar je bilo prej njena lastnina, in potrebno obleko; vsa ona darila pa, kar jih je dobila od „barona“, zmeče zaničljivo nazaj v škrinjo, da si so bila več stotakov vredna. Obljubivši mi, da mi bo naznanila kraj, kamor se bo podala in prišla pričat zoper hudodelnika, če bo treba, se odpelje. Jaz je pri preiskavi nisem več potreboval, in tako se nisem zmenil za njo, dasiravno mi je došlo pozneje naznanilo od nje, da je na nekem nemškem odru engazirana.

Po tem prvem zaslišanji končam poročilo do više sodnije in čez tri dni dobim ukaz, nadaljevati preiskavo, katero sem v mestu M. pričel. Drugi dan mi doidejo tudi vsi akti te pravde. Ker sem zdaj gotov, da imam prava hudodelnika v pestéh, me je volja, trdo se lotiti te reči in jo brž dognati. Obdolženca sta še vedno trdovratno tajila, še celó, ko sem jima povedal, da sem

slišal na lastna ušesa obojni njuni pogovor, in ko so žandarji bili kot priče zadnjega pogovora pri podobi zaslišani. Glavnih dokazov še tedaj nisem imel v rokah, zato pišem sodnji v M., da naj pošlje, če mogoče, deklo umorjene vdove in potovko, ki je srečala onega gospodskega človeka v hosti, sem. Odgovor sodnije, ki mi doide še le po dvakratnem priganjanji, je ta, da pač potovka lahko pride, če zahtevam, o dekli pa je zdravnik rekel, da bi ne strpela nobenega potovanja, ker je tako slaba, da utegne čez teden dni umreti.

Nevoljen zaradi take malomarnosti, katera bi bila lahko vzela mi glavno pričo, se z jetnikoma in njunimi čuvaji brž odpeljem v M.

Pot je bila dolga in težavna, ker nismo mogli rabiti železnice. Tje dospevši podamo se vsi v bolnišnico, kjer je dekla še vedno bivala. Zdravnik mi pové, da gré h koncu ž njo in da se nič več ne zaveda. Vendar silim, da nas peljejo k njeni postelji; tam ukažem čuvajem postaviti „barona“ in njegovo mater tik postelje, sam pa se vstopim za zglavje in jamem buditi na videz spavajočo revico. Prebudi se in ko se jej odpró oči, upró se v „barona“ in njegovo mater in glasovi nečloveškim podobni jej kipé iz grla. Očesa se odpreta, kolikor mogoče, ob enem vzdigne revica roki in ji raztegne proti „baronu“, kakor bi se ga hotela vbrantiti; potem se vrže na stran in ko zagleda mene, se sklenete roki, kakor da bi prosili mene pomoči. Jaz se nagnem k nji in jej zeló glasno zavpijem na ušesa:

„Je ta tisti, ki vas je s sekiro po glavi vdaril?“

Živahno prikimanje mi je odgovor, potem me prime revica za roko in kaže z drugo, da proč ž njim. Meni krvavi srce, vendar dolžnost me veže, toliko spraviti ž nje, kolikor je mogoče. Zato jo prašam dalje:

„In ta ženska je bila tudi zraven?“

Zopet prikima revica in se skuša zariti v posteljo.

„Kaj rečete vi na to?“ se obrnem potem k „baronu“, ki se mi zdi nekako prestrašen. „Poglejte tu, kaj ste storili! Ali morete gledati to osebo, ki je zdaj komaj še človeku podobna?“

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

V Gorici 4. junija. — Še en dan (6. t. m.) in mestne volitve so pri kraju. Stari Rimljan je pel: *Beatus vir, qui procul negotiis paterna rura bobus exercet suis*. Jez pa si mislim: Blagor mu, kedor z visocega doli — znad strank — gleda volitne homatije. Naši časniki niso ta pot skoraj nič govorili o volitvah in kandidatih, tudi po mestu ni bilo nič videti tiste gorje, tistega lora kakor pred leti, tem živejša pa je bila skrivna borba v volitnih shodih in zunaj njih. V 3. volilni skupščini so bili dveh strank kandidati prilepljeni po voglih stranke „Insonzove“ in nove liberalne — „Goriziano-ve“, kateri ste enega skupnega kandidata imeli, 2 druga pa vsaka svoja. Izid je bil ta-le: glasovalcev 261, „Isonzo-vcí“ izvoljeni sè 104 glasovi, „Gorizianovci“ so imeli le ostalih 57 glasov. „L' Eco“ pravi, da je imela „Isonzo-u“ nasprotna stranka izprva zagotovljenih 250 glasov, pa da jih je 200 odpadlo in se volitve zdržalo, ali pa k „Isonzovcem“ ubežalo. Manjkalo je ljudem te stranke zavednosti, stanovitnosti, pravih kolovodjev in agitatorjev. Klerikalna stranka se je večidel zdržala volitve. — Nekaj novega nam je pokazala 2. skupine volitev. Po voglih so bili priporočeni ti-le 3 možje (ki so že bili tudi prej v starešinstvu): dvorni svetovavec vitez Bosizio, Fr. dr. Dellabona, notar, in H. bar. Ritter, ud više zbornice Dunajske. In ta 3 imena je priporočal — cvet stare lieberalne stranke (ali recimo „Isonzo-ve“),